

YAŞAMAĞIN ÖMÜR PAYI QALAN İZDİR, İZ YOXdURSA, YAŞAMAQ DA YALAN SÖZDÜR

RİYAZİ TƏFƏKKÜRÜN ZİYASI, yaxud ışıqlı ömrün poeziyası

İsrafil müəllimi mən tələbəlik illərimdən tanıyıram. Biz birinci, ikinci kursda Azərbaycan Dövlət Universitetinin Mexanika-riyaziyyat fakültəsində birlikdə oxumuşduq. O, səmimi və xoşxasiyyətli bir yoldaş kimi tələbə yoldaşlarının hörmətini qazanmışdı. Üçüncü kursda İsrafil müəllim oxumağa M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinə getdi və oranı bitirdikdən sonra AMEA-nın Mexanika-riyaziyyat İnstitutunun "Funksiyalar nəzəriyyəsi" şöbəsinə işə qəbul olundu. Bir ildən sonra o, ayani aspiranturaya qəbul oldu və yenidən Moskva şəhərinə ezam olundu. Moskvada aspiranturayı bitirib, orada da dissertasiya müdafiə etdikdən sonra biz yenidən akademik İbrahim İbrahimovun rəhbərliyi altında həmin şöbədə birlikdə işlədik. Həmin dövrdə institutun elmi seminarlarında o, fəal çıxışları ilə, müxtəlif riyazi problemlərə öz fikirlərini bildirməklə özünü artıq püxtələşmiş alim kimi göstərirdi və bir mütəxəssis kimi institutda hörmət qazanmışdı. Məhz buna görə də onun akademik İbrahim İbrahimovla da səmimi münasibəti yaranmışdı.

**Camal Məmmədخانov,
riyaziyyat elmləri doktoru, professor**

Həmişə mənə elə gəlib ki, riyaziyyat - riyazi elmlər Tanrı kitabından gəlib. Bəlkə elə bu səbəbdən də sirləri qurtarmır. Və bunu da deyirəm ki, yolu riyaziyyatdan keçən elm adamları fərqli bir işıq, nur sahibi kimi görünür...

Bu düşüncələrim havadan gəlmir. Bu qeydləri 70-80-ci illərdə Azərbaycanda riyazi təfəkkürün inkişafına xidmət eləmiş və həm də bu yolda dərin izlər buraxmış alimlər sırasında xüsusi yeri olan İsrafil Həsən oğlu Mehdiyevin (sentyabr, 1937 - oktyabr 2009) elmi irsinə istinadən yazıram. Onun ömür yolu seçdiyi ixtisası mükəmməl mənimsəmə yoludur. Ən başlıcası, bu yol ona görə çox dəyərlidir ki, onun mənəvi mühiti ilə, şəxsiyyətilə elmi, alimliliyi arasında bir harmoniya vardı. Elmi şəxsiyyətini tamamladığı kimi, şəxsiyyəti də elmini tamamlayırdı.

Yaşamağın, həm də İsrafil Mehdiyev kimi yaşamağın ömür payı cismani ömürlə qurtarmır. Təfəkkürün ziyası özündən sonra qalan əsərlərində heç bir zaman yağışının yuya bilmədiyi izlərə çevrilir.

Bəli, belədir, axı, iz yoxdursa, cismani ömür nə qədər uzanarsa-uzansın, bu yaşamağın özü də yalan söz olaraq qalacaq. Elə bu düşüncələri onun iömür-gün yoldaşı, ömrünün ən ağır illərinin əzablarına şərik olmuş filologiya elmləri doktoru Sevil Mehdiyevanın - Sevil Nurun sözləri də təsdiqləyir: "İnsandan dünyada ad qalar ancaq, Bunu, ay insanlar, gəl, unutmayaq!"

Sevil Mehdiyeva - Sevil Nur taleyini bağladığı, həyatını sevgi ilə verdiyi İsrafil müəllimi bu gün də unutmur. Yeri gəldikcə onun xatirəsinə həsr olunmuş poemalarında, şeirlərində, nəsrində parlaq obrazını yaratmağa çalışmışdır. Və bu günlərdə işıq üzü görmüş "Nağıla bənzər ömür" kitabında eyni adlı povest-memuarı da oxuculara təqdim olunur. Əsərin "Epiqraf" hissəsində bu sözləri yazır: "E. E. Və qürurla, sonsuz bir səmimiyyətlə göstərir ki, "povesti baş yoldaşım, riyaziyyatçı alim İsrafil Həsən oğlu Mehdiyevin əbədi xatirəsinə həsr edirəm". Əsər ömrün ilk gənclik çağlarından işıqlı bir aləmdən üzü bəri həyatın görünən və görünməyən tərəflərinə nur səpər.

...Və biz bir daha inanırıq: Sevgiyə yaşanan ömürlər, həyatını cəmiyyətin mənən zənginləşməsinə həsr edən ömürlər bitmir, qurtarmır.

**Əli Rza XƏLƏFLİ
17.09.2019**